

Petrus (Piet) Hendrikus Haanebrink is geboren op 7 september 1920 in Rotterdam. Hij was de zoon van Frans Clement Haanebrink en Hermance Gijselman.

Op 23 april 1918 werd groep 10 de Kralingsche Troep opgericht in Rotterdam. De groep droeg een oranje das. De stam heette de Satrapen. De groep had in 1935 haar troeplokaal "Cappadocie" aan de Kralingse weg. Tijdens zijn schooljaren was hij met hart en ziel scout. Het spel van verkennen heeft hij tot zijn dood toe gespeeld. Hij was sinds 1931 lid van de Kralingsche Troep 10.

Net zo als zijn vader wil ook Piet in de Koninklijke Marine dienen, maar vanwege de Duitse bezetting is dat onmogelijk. In plaats daarvan gaat hij in september 1940 economie studeren aan de Katholieke Economische Hogeschool van Tilburg, waar hij gaat wonen en zich op 23 oktober 1940 aansluit bij het Studentencorps St. Olof. Hij staat bekend als een serieuze werker, sociaal en onbaatzuchtig.

Op 12 maart 1943 werd de loyaliteitsverklaring gepubliceerd. Van de 14.600 studenten in Nederland tekenden op 10 april 1942 ongeveer 2.200 studenten (15%) de verklaring. Iedereen die de verklaring niet had ondertekend, inclusief de meisjes, moest zich op 6 mei melden voor Arbeitseinsatz. Toen dit nieuws zich verspreidde, tekenden nog 1.550 studenten de verklaring zodat uiteindelijk een kwart van de studenten ondertekend hebben. 3800 studenten melden zich voor de Arbeitseinsatz en zij werden via Kamp Erica in Ommen naar Duitsland werden gestuurd. De overige weigeraars doken onder. In Tilburg tekende maar 2,2% van de studenten. Als gevolg werd de sociëteit gesloten en studentencorps Sint Olof opgeheven. Het verenigingsleven ging in beperkte mate verder op de omliggende landgoederen van professoren en ouders van studenten. Na de razzia op studenten in enkele steden verhuisden velen naar onderduikadressen. Van daaruit mengden een aantal zich in het studentenverzet, dat uiteindelijk veel leden het leven heeft gekost.

Piet weigert pertinent te tekenen en wordt in 1943 vanuit de Katholieke Economische Hogeschool van Tilburg lid van de Raad van Negen, de vereniging die het studentenverzet in Nederland coördineert, het illegale blad *De Geus* verspreidt, papieren vervalst en onderduikadressen regelt. Ook Majel Custers was hier actief vanuit de Katholieke Universiteit Nijmegen en Hans de Leeuw namens de Groninger studenten. De in maart 1942 opgerichte raad vertegenwoordigde de 15.000 studenten aan de negen steden van de Nederlandse universiteiten en technische hogescholen.

Piets taak voor de Raad van Negen is zoveel mogelijk studenten aan te moedigen niet te tekenen. Wie wel doet, wordt door de Raad van Negen als deserteur beschouwd. Piet zet de

studenten onder druk om te weigeren, maar hij moet het opnemen tegen de sterke angstgevoelens die studenten ertoe brengt wel de loyaliteitsverklaring tekenen.

Uiteindelijk tekenden maar 200 studenten. De bezetter arresteerde vervolgens 3.500 weigeraars, die naar Duitsland zouden worden gestuurd. De overige weigeraars doken onder. In Tilburg werd de loyaliteitsverklaring slechts door een zeer klein percentage (2.2%) getekend. Als gevolg werd de sociëteit gesloten en het Corps opgeheven. Tijdens de oorlog was Tilburg vertegenwoordigd in de Raad van Negen, een interacademiale raad die de belangen van studenten behartigde. Bekende Tilburgs raadsleden waren naast Piet, Norbert Schmelzer en Tom Verdijk.

Ook Piet moet enkele maanden onderduiken om de Arbeitseinsatz te ontlopen. In de zomer van 1943 keert hij terug naar “het hol van den leeuw: Tilburg.” Onder de schuilnaam ‘Evert’ is Piet actief bij de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers. In Noord-Brabant onderhoudt hij de interne contacten met de districtsleiders van deze hulporganisatie. Hij is misschien “wel de meest actieve illegale werker uit de Tilburgse studentenwereld”, zo staat in een van onze bronnen beschreven. Hij zet zich dag en nacht in voor onderduikers.

Piet Haanebrink was als koerier belast met het vervoer gestolen distributiebonnen van Boxtel naar Tilburg, waar de bonnen onder de ca. 1000 onderduikers werden verdeeld. Om een indruk te geven van de omvang van het werk zij vermeld, dat medio '44 Brabant-Oost 6.000 bonkaarten onder de onderduikers verspreidde.

Geheel onverwachts belandt Piet in Eindhoven in het ziekenhuis, waar hij terechtkomt op een geïsoleerde kamer. Hij blijkt een hersenvliesontsteking te hebben die hem uiteindelijk fataal wordt. Hij overlijdt binnen een week op 14 augustus 1944 op 23-jarige leeftijd.

Op 27 oktober 1944 werd Tilburg door de geallieerden bevrijd en na drie jaar gedwongen zwijgen, kon vanaf 1944 *Tilburgsch Studenten Weekblad 'Viking'*, het verenigingsblad van St. Olof, weer verschijnen. Pas nadat heel Nederland bevrijd was werden de colleges weer hervat. Piet's staat op het monument voor de gevallen van de hogeschoolgemeenschap.

Meer informatie

[Geboorte Petrus Hendrikus Haanebrink op 7 september 1920 te Rotterdam » Open](#)

[Archieven](#)

[Piet Haanebrink - monument voor de vrijheid](#)

[Piet Haanebrink, Rotterdam 1920 | In Memoriam | Brabantse Gesneuvelden 1940 - 2020](#)

[Petrus Hendrikus Haanebrink \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[4 mei herdenking aan de Tilburgse universiteit – De Roerom](#)

[Tilburg, monument voor de gevallen van de hogeschoolgemeenschap - Nationaal Comité](#)

[4 en 5 mei](#)

Boek: Honderd jaar Scoutinggroep de "Kralingsche Troep", van verkennersgroep voor Kralingsche jongens, tot gemengde scoutinggroep in Rotterdam-Oost 1918-2018 (2018, door Peter Pieterse).

[Loyaliteitsverklaring - Wikipedia](#)

[Studentenverzet \(Tweede Wereldoorlog\) - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.